

Polgári jogi gyakorlat 1.

Tantárgy neve: Polgári jogi gyakorlat 1.	Tantárgy Neptun kódja: nappali: AJPJT270N3 levelező: AJPJT270L3 Tárgyfelelős intézet: Civilisztikai Tudományok Intézete Polgári Jogi Intézeti Tanszék Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Heinerné Dr. Barzó Tímea egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Dr. Leszkoven László egyetemi docens, Gondosné Dr. Pusztahelyi Réka adjunktus, Dr. Juhász Ágnes adjunktus, dr. Tóth Gergő József tudományos segédmunkatárs, Dr. Udvarhelyiné Dr. Sági Edit tudományos segédmunkatárs, dr. Kriston Edit tudományos segédmunkatárs	
Javasolt félév: 3. félév (őszi)	Előfeltétel: Polgári jog 1. (AJPJT279N3, AJPJT279L3)
Óraszám: nappali: 2 óra/hét levelező: 2 óra/félév	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 1	Munkarend: nappali/levelező
Tantárgy feladata és célja: Az előadásokat párhuzamosan kísérő polgári jogi gyakorlat célja, hogy az elméleti ismeretek megszerzésével egyidejűleg betekintést nyújtson a jog gyakorlati működésébe. A kis létszámú csoportos foglalkozás lehetőséget teremt arra, hogy a hallgatók aktívan részt vegyenek a gyakorlati feladatok, jogesetek közös megoldásában. Az első szemeszterben a hallgatók megismerkednek a polgári jogi dogmatika alapjaival az általános tanok keretében, továbbá e félév feladatát képezi a személyek joga, benne a jogképesség, a cselekvőképesség, a jogi személyek és a személyiségvédelem tárgyrészek, valamint a szerzői jogot és az iparjogvédelem joganyagát átfogó szellemi alkotások témakör feldolgozása. A Polgári jogi gyakorlat 1. tantárgy a jogászképzés 3. félévében, heti 2 órában kerül megtartásra. A számonkérés módja gyakorlati jegy, a tantárgyi követelmények teljesítése 1 kreditet eredményez. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: T2, T3, T5, T6, T11, T12, T13, T15 képesség: K2, K4, K5, K7, K8, K10, K15, K19, K20, K23, K24, K25, K28, K30, K31 attitűd: A2, A3, A5, A7, A13, A15, A17, A18, A20 autonómia és felelősség: F3, F4, F5	
Tantárgy tematikus leírása: <u>Nappali képzésen:</u> 1. A polgári jog tárgyköre, rendszere. A polgári jog (magánjog) tudományának kialakulása, fejlődése napjainkig. A magyar polgári jog alapvető elvei. 2. A polgári jog forrásai. A polgári jogi norma szerkezete és fajtái. A polgári jogszabályok érvénye, hatálya és alkalmazása. A polgári jogviszony szerkezete és elemei. Az abszolút és relatív szerkezetű jogviszonyok. 3. A jogviszony alanya, tárgya, tartalma (alanyi jog, igény, hatalmasság stb.). A jogi tények mibenléte és csoportjai. Emberi magatartások. A jogügyletek fogalma és csoportjai.	

4. Emberi és társadalmi körülmények. A közhatalmi aktusok, mint jogi tények. Az idő múlása. Az elévülés jogi természete.
5. A személyek joga alapfogalmai (jogképesség, cselekvőképesség, szerző- és vétőképesség, belátási képesség, személy, személyiség, jogi személy). Az ember jogképessége. Holtnak nyilvánítás, a halál tényének megállapítása. A cselekvőképesség. A korlátozottan cselekvőképes személyek és ügyletkötő képességük. A cselekvőképtelen személyek köre és ügyletkötői képessége.
6. A gondnokság alá helyezésre vonatkozó fontosabb rendelkezések (zárlat, ideiglenes gondnokrendelés). A gondnokrendelés. A támogatott döntéshozatal, a támogatóra vonatkozó alapvető rendelkezések. Előzetes jognyilatkozat tétele, a jognyilatkozat hatályossá nyilvánítása. A nyilvántartásba vétel.
7. A személyiségvédelem közös szabályai, az általános személyiségi jog megjelenése. Jogellenességet kizáró okok a személyiségvédelemben. Közéleti szereplők sajátos megítélése. Az élet, testi épség, egészség védelme. A személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás sérthetetlensége. A jóhírnév, becsület védelme, hátrányos megkülönböztetés tilalma.
8. Képmáshoz és hangfelvételhez való jog. A kegyeleti jogok. PTK-ban nevesített titokfajták (levéltitok, üzleti titok, hivatásbeli titok). A személyhez fűződő jogok védelmének objektív és szubjektív eszközei. A sérelemdíj. A sajtóhelyreigazítás. A személyhez fűződő jogok érvényesítése.
9. A jogi személy fogalma, fajtái. A jogi személy létesítésének szabályai. A jogi személy képviselése.
10. A jogi személyek törvényességi felügyelete. A jogi személyek megszűnése. Az állam jogalanyisága. Az egyesület fogalma, létrejötte, szervezete, működése és megszűnése.
11. A köztestületek. A politikai pártok és az egyházak. Az alapítvány fogalma, létrehozása, szervezete, működése és megszűnése
12. A szerzői alkotás kritériumai. A szerző személyhez fűződő és vagyoni jogai. A szerzői jog korlátai. Szerzői alkotás és munkaviszony. A szomszédos jogok védelme.
13. A szabadalmazható találmány kritériumai. Kizárás az oltalomból. A szabadalmi oltalom korlátai. A szabadalmi jogviszony tartalma. A használati mintaoltalom.
14. A know-how jogi védelme. A formatervezési minta oltalma. Védjegyként oltalmazható jelzések és kizáró okok. A védjegyoltalom keletkezése és megszűnése. A védjegybitorlás. A földrajzi árujelzők oltalma.

Levelező képzésen:

A képzés jellegéből adódóan a hallgatók a fentebb részletezett témák közül egy témakört dolgoznak fel részletesebben gyakorlati formában.

Félévközi számonkérés módja és értékelése, kollokvium teljesítésének módja:

A gyakorlati foglalkozásokon való részvétel az aláírás megszerzésének feltétele. Kettőnél több hiányzás az aláírás megtagadását vonja maga után. Az aláírás megszerzésére a szorgalmi időszak utolsó szemináriumán van lehetőség a teljes félévi anyagból, ennek eredménytelensége esetén a pótlás Tanszéki hatáskörben a vizsgaidőszak első 2 hetében történik szintén a féléves anyagrészből. A gyakorlatok értékelése ötfokozatú. A félév során 2 zárthelyi dolgozat megírása kötelező. Az egyes számonkérések anyagát az elhangzott előadások témakörei határozzák meg. A két zárthelyi dolgozat legalább 60%-os teljesítése a feltétele az „elégéses (2)” minősítésnek, 70%-os a „közepes (3)” minősítésnek, 80%-os a „jó (4)” minősítésnek és a 90%-os teljesítményt elérő hallgató „jeles (5)” minősítést kap.

Kötelező irodalom:

1. Barzó – Bíró – Juhász – Lenkovics – Pusztahelyi: Általános tanok és Személyek joga, Bíró György (sorozatszerk.): Új magyar polgári jog sorozat I. kötet, Novotni Kiadó, Miskolc, 2015.
2. Attila Menyhárd -Emőd Veress (edt.): New Civil Codes in Hungary and Romania, Springer International Publishing AG, 2017.

Ajánlott irodalom:

1. Petrik Ferenc (szerk.): Az új Ptk. Magyarázata, I/VI és IV/VI. kötetek (A 2013. évi V. törvény, az új Ptk. kommentárja), HVG-ORAC, Budapest, 2014. második kiadás
2. Pusztahelyi Réka: The Time Limits for Enforcing Claims and Exercising Rights: Preclusive Terms and Periods of Limitation in the light of the Proposal of the New Hungarian Civil Code ZBORNIK RADOVA PRAVNI FAKULTET (NOVI SAD) 46.:(2.) pp. 551-571. (2012)
3. Barzó Tímea: A nem vagyoni sérelem szankcionálásának fejlődési tendenciái. In LEGE ET FIDE Ünnepi tanulmányok Szabó Imre 65. születésnapjára (szerk. Gellén K. – Görög M.) Iurisperitus Kiadó Szeged, 2016. 38-50.o.
4. Barzó Tímea – SÁPI Edit: A sérelemdíj alkalmazhatósága a szerzői jogban. Miskolci Jogi Szemle XI. évfolyam; 2. szám; 2016. 55-75 o.
5. Szalai Péter: Intellectual Property Rights in the Hungarian Legal System, with and Overview of the New Civil Code, In: Smuk Péter (szerk.) Transformation of the Hungarian Legal System 2010-2013. Budapest: Complex Kiadó, 2013. pp. 305-316.